

یک کلاغ و چهل کلاغ فضلی مجازی

صدای بوق ماشین‌ها شنیده می‌شود. همکاران از طبقه هفتم، پشت پنجره‌های مشرف به خیابان ولی عصر ایستاده‌اند و خیابان را تماشا می‌کنند. نمای از بالا نشان می‌دهد که سد معبر یک خودرو باعث ایجاد گره ترافیکی شده اما آنان که مشغول کار هستند، خیال می‌کنند که باز اعتراض‌ها باعث بلوا و آشوب شده است.

زندگی در جریان است و این موضوع را می‌توان از ترافیک صبحگاهی مهر ماه، کودکانی که با لباس‌های فرم رنگارنگ دست در دست پدران و مادران خود در مسیر مدرسه هستند، ایستگاه‌های شلوغ مترو و اتوبوس، صف‌های شلوغ در ایستگاه‌های تاکسی‌های خطی ملاحظه کرد. افرادی که نان تازه به دست عازم محل کار شده‌اند، بانک‌ها و مغازه‌هایی که از سر صبح باز هستند و مردمی که کیف به دست در خیابان می‌روند تا به مقصدی برسند و عصرهای پر ترافیک و عابران و شهروندانی که کیسه‌های خرید در دست دارند یا در رستوران‌ها و کافه‌ها مشغول صحبت و گذران اوقات هستند، همه و همه بوی زندگی را به مشام می‌رساند.

از زاویه دید افرادی که فقط پشت دستگاه‌های رایانه یا از طریق گوشی تلفن همراه و از فضای مجازی، واقعیات اجتماعی را رصد می‌کنند، ظاهراً جنگ در گرفته است. فیلم‌هایی که در فضای مجازی منتشر می‌شود، عکس‌ها و تئوئیت‌هایی که حتی توسط افراد مشهور زده می‌شود حاکی از یک اتفاق و التهاب است؛ التهابی که اذهان را مشوش می‌کند. تصاویر خشونت باری که حتی مناسب دیدن همه افراد نیست و جز ترویج خشم و نفرت و ناامیدی چیزی در پی ندارد اما وقتی پا از ابرهای فضای مجازی به دنیای واقعی می‌گذاری، دنیای دیگری در جریان است.

واقعیت این است که فضای واقعی و مجازی آنچنان به هم تنیده و آمیخته شده است که گویی مانند یک کلاف سردرگم هر کاربری را هم درگیر می‌کند و در این آشفته بازار یک کلاغ چهل کلاغ فضای مجازی، تشخیص اخبار صحیح و جعلی کار ساده‌ای نیست. در این فضا هر چند دسترسی انبوه به کاربران سرعت انتشار اخبار و حوادث را افزون کرده است اما اغراق و مبالغه در وقوع یک حادثه با واقعیت فاصله بسیار دارد و راستی آزمایی تک تک هر خبر هم در جو غبارآلود مجازی نه ممکن است و نه میسر و فقط مخاطب را به فکر فرو می‌برد که چه شده است و تحیر و نگرانی که چه خواهد شد.

بمباران اطلاعات فرصت اندیشه را می‌گیرد و آنقدر با دیدن تصاویر احساسات هر انسانی درگیر می‌شود که با تخریب ساختار فکری مخاطب ممکن است فهم و ادراک واقعیات را با اخلاص مواجه کند و در این میان، بنگاه‌ها و گول‌های خبرپراکنی هم از آب گل آلود ماهی‌های درشت می‌گیرند اما مهم توانی است که جامعه در پس این جریان‌ها، گزاف می‌پردازد.

اعتماد و بارقه‌های امید اجتماعی که در پس این حوادث و بازتاب‌های واهی تحت تاثیر قرار می‌گیرد و مفاهیم اجتماعی موجهی همچون اعتراض، پاسخگویی و شفافیت به مضامین خشونت باری چون اغتشاش و خرابکاری تبدیل می‌شود. در سایه همه این اتفاقات و جریان‌های اجتماعی، آگاهی و آگاهی بخشی واقعیتی انکارناپذیر است و باید خلا جریان اطلاعاتی و باز نشر اطلاعات در جامعه‌ای که تحت تاثیر شدیدترین بمباران‌های تبلیغاتی منفی است، در مسیر روشن و شفاف پیگیری شود.

نویسنده : امیرمسعود رائج، تاریخ ارسال : دوشنبه 25 مهر 1401 ساعت 12:02 بعد از ظهر